

اشراف آیہ اللہ سید علی حسینی میلانی

عِبَقَاتُ الْاِغْوَاءِ

فِي مَبَاهِطِ رُؤَسَا عَمَلٍ وَرُؤَسَا طَهَلٍ

آیہ اللہ العظمی علامہ میر حامد حسین نیشابوری لکھنوی رحمۃ اللہ علیہ

(۱۲۴۶ - ۱۳۰۶)

حدیث علی مع الحق

تصحیح، تحقیق و تعلیق

رضا امیری سیرجانی

سرسنامه: میرحامد حسین کنتوری، ۱۸۳۰-۱۸۸۸م.	مندرجات: ج. ۱. حدیث ثقلین ج. ۲. آیہ ولایت ج. ۳. حدیث علی مع الحق
عنوان و نام پدیدآور: عبقات الأنوار في إمامة الأئمة الأطهار عليهم السلام / میرحامد حسین نیشاپوری لکهنوی؛ اشرف سید علی حسینی میلانی؛ تصحیح و تحقیق و تعلیق رضا امیری سیرجانی.	موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- اثبات خلافت
مشخصات نشر: قم: مرکز الحقایق الاسلامیه، ۱۴۰۰ -	موضوع: *Proof of -- ۶۶۱-۱،۶۰۰ Ali ibn Abi-talib, Imam I, caliphate
مشخصات ظاهری: ج.	موضوع: احادیث خاص (علی مع الحق)
شابک: دوره ۶-۴۲-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸	موضوع: امامت
ج. ۱: ۳-۴۳-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸	موضوع: Imamate
ج. ۲: ۱-۵۰-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸	شناسه افزوده: حسینی میلانی، سید علی، ۱۳۲۶ -
ج. ۳: ۸-۴۸-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸	شناسه افزوده: امیری، رضا، ۱۳۶۸ خرداد -
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	رده بندی کنگره: BP۲۲۳
یادداشت: عربی.	رده بندی دیویی: ۲۵/۲۹۷
یادداشت: کتابنامه.	شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۵۹۴۷۹

انتشارات الحقایق

نام کتاب: عبقات الأنوار في إمامة الأئمة الأطهار حدیث علی مع الحق

تألیف: آیة الله العظمی علامه میرحامد حسین نیشاپوری لکهنوی

اشراف: آیة الله سید علی حسینی میلانی

تصحیح و تحقیق و تعلیق: رضا امیری سیرجانی

ناشر: انتشارات الحقایق

شمارگان: ۵۰۰

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

قیمت: ۹۰۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۸-۴۸-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸

شابک دوره: ۶-۴۲-۸۵۱۸-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ محفوظ است.

مراکز پخش:

♦ قم: مجتمع ناشران، طبقه زیر همکف، تلفن: ۳۷۸۳۷۳۲۰-۲۵.

♦ تهران: خیابان پاسداران، خیابان شهید گلشنی، نبش خیابان ناطق نوری، ساختمان زمره، طبقه دوم، پلاک ۴۳، نشر آفاق، تلفن: ۲۱-۲۲۸۴۷۰۳۵.

♦ مشهد: چهارراه شهدا، پشت باغ نادری، پاساژ گنجینه کتاب، انتشارات نور الکتاب، تلفن: ۹۱۵۱۹۹۴۸۶۰.

♦ اصفهان: چهارباغ پایین، روبه روی ورزشگاه تختی، مرکز تخصصی حوزه علمیه اصفهان، تلفن: ۳۱-۳۲۲۴۰۶۰۸.

فهرست مطالب

۲۷.....	تقریظ آیه الله میلانی دامت برکاته
۳۱.....	سخن مرکز
۳۵.....	مقدمه تحقیق
۳۷.....	بخش سند
۳۷.....	بخش دلالت
۳۸.....	مشخصات نسخه مسوده
۳۸.....	شیوه تحقیق و تصحیح
۴۴.....	شکرو سپاس
۴۵.....	سند حدیث
۴۷.....	نام راویان حدیث
۴۷.....	صحابه
۴۸.....	تابعین
۴۹.....	مشهورترین حافظان و محدثان

- سدهٔ دوم ۴۹
- سدهٔ سوم ۵۰
- سدهٔ چهارم ۵۱
- سدهٔ پنجم ۵۲
- سدهٔ ششم ۵۳
- سدهٔ هفتم ۵۴
- سدهٔ هشتم ۵۴
- سدهٔ نهم ۵۵
- سدهٔ دهم ۵۵
- سدهٔ یازدهم ۵۵
- سدهٔ دوازدهم ۵۵
- سدهٔ سیزدهم ۵۵
- روایات حدیث علی مع الحق ۵۶
- سدهٔ دوم ۵۶
- ﴿ ۱ ﴾ روایت ابو اسحاق سبیعی ۵۶
- ترجمهٔ ابو اسحاق سبیعی ۵۷
- ﴿ ۲ ﴾ روایت ابو حنیان تیمی ۵۸
- ترجمهٔ ابو حنیان تیمی ۵۹

مقدمه تحقیق

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد الأنبياء والمرسلين محمد وآله
الطيبين الطاهرين واللعن على أعدائهم ومخالفهم أجمعين

پنج حدیث از احادیث کتاب شریف عبقات الأنوار فی إمامة الأئمة الأطهار
عليهم السلام در زمان حیات مؤلف آن، سید المتکلمین آیه الله فی العالمین علامه
میر حامد حسین اعلی الله مقامه چاپ شده است: حدیث غدیر (سال ۱۲۹۳)،
حدیث منزلت (سال ۱۲۹۵)، حدیث تشبیه (سال ۱۳۰۱)، حدیث ولایت (سال
۱۳۰۳)، حدیث نور (سال ۱۳۰۳).

و سه حدیث نیز در زمان فرزند ارجمندشان علامه سید ناصر حسین رحمه الله
علیه چاپ شده است: حدیث طیر (سال ۱۳۰۶)، حدیث ثقلین (جلد اول سال

۱۳۱۴، و جلد دوم سال ۱۳۴۴^۱، حديث أنا مدينة العلم (جلد اول سال ۱۳۱۷، و جلد دوم سال ۱۳۲۷).

تاکنون چهار حديث از منهج دوم کتاب شريف عبارات الأنوار: حديث مناصبه، حديث رايت، حديث علي مع الحق، حديث مقاتله (خاصف النعل)؛ و همچنين تمام منهج اول (آيات^۲ و شش عقیده) چاپ نشده است. به تازگی به مسوده دهمين حديث از احاديث کتاب شريف عبارات الأنوار يعنى حديث علي مع الحق دست يافتيم - والله الحمد -. اين مسوده، يادداشت های اوليه علامه مير حامد حسين در خصوص بخش دلالت حديث علي مع الحق بوده که به قلم کاتب از نسخه ايشان گردآوری شده است.

هرچند اين مسوده، يادداشت های ابتدائي علامه بوده و با احاديث منتشر شده در زمان حيات ايشان و فرزندشان متفاوت است، اما تصحيح، تحقيق و انتشار آن به عنوان ترائی با اهميت از علامه مير حامد حسين، ضروري بود. اين يادداشت ها علاوه بر مطالب ارزشمند کلامی، برای مطالعات ديگر مانند: سير نگارش عبارات الأنوار، و روش پژوهشی علامه مير حامد حسين، قابل استفاده خواهند بود.

از آنجا که اين مسوده شامل مباحث سندی نبود، برای تکميل بحث، سند

۱. مخفی نماند که حديث سفینه ملحق به حديث ثقلین بوده و انتهای جلد دوم آن چاپ شده است. در صفحه پایانی اين جلد آمده: «تفت كتابة هذا الكتاب المستطاب على يد أفقر عباد الله الغني صفدر حسين الكاظميني عفى عنه ربه يوم الحساب في أوسط شهر جمادى الآخرة سنة ۱۳۵۱ هجري [كذا] والحمد لله رب الأرباب وصلى الله على محمد وآله الأطياب».

۲. بخش آيات از منهج اول توسط صديق گرامی جناب حجة الإسلام ابطحي زيد عزه تحقيق شده و توسط مرکز حقايق اسلامی منتشر خواهد شد.

حدیث علی مع الحق را براساس روش و منهج علامه میرحامد حسین رحمه الله علیه در دیگر احادیث، تألیف کرده و به مسودات بخش دلالت اضافه کردیم.^۱

بخش سند

۱. روایات مشهورترین محدثینی که حدیث حق را روایت کرده‌اند - به ترتیب تاریخ وفات - به همراه ترجمه‌ای مختصر از آنها ذکر شد. به دیگر منابع ترجمه آنها نیز در پانوشت ارجاع داده شده است.
۲. تواتر حدیث براساس نقل محدثین اهل سنت و مبانی آنها اثبات شد.
۳. برخی از اسانید حدیث حق براساس کلمات بزرگان جرح و تعدیل عامه، تصحیح شد.
۴. تصحیح حدیث حق توسط برخی از مشاهیر محدثین عامه، تذکر داده شد.
۵. برخی از شواهد حدیث حق به روایت اعلام محدثین قوم ذکر شد.
۶. و در پایان از تلاش منحرفین از حق، در راستای تحریف حدیث حق، پرده برداشته شد.

بخش دلالت

بخش دلالت حدیث علی مع الحق براساس مسوده تازه یافت شده از علامه میرحامد حسین رحمه الله علیه بدون هیچ زیادی در متن آن، تحقیق و تصحیح شد.

۱. البته از آنجا که نمی‌خواستیم مجموع مباحث سندی و دلالتی از یک جلد فراتر رود، با حفظ روش و منهج علامه، مباحث سندی را بسیار مختصر نگاشتیم.